

MARIJIN LIST

NEVTEPEŇO
POPRIJĚTA
DEVICA MARIJA

ZMOŽNA

GOS-PA
VOGR-SKA

Dari.

I. Na cerkev i samostan sv. Držine l. 1916.

Dohodki zemljišča na Krajni 814 K.; l. 1915. ostalo 1538 K. 18 f., čisti dohodki Marijinoga Lista l. 1914. i 1915. 3000 K.; Forjan Štefan i žena z Lipovec, Raduha Štefan i Sobočan Jožef skupno z Bridgeporta vsaki 100 K.; po 20 K.: N. N. z Petanec, Tkalec Štefan i žena z Malakocije, Šinko Leopold z Gederovec, Horvat Magda z Črenovec, Cigan Jožef z Žižkov, Lonec Marija z D. Bistrice, † Prša Štefan z Žižkov, Gjura Jožef, četovodja pri žand. bataljoni, Dominko Jožef z Trnja; Štimec Jürij z Sr. Bistrice 80 K.; po 10 K.: N. N., Vučko Ivan, Tomec Jürij, Cigan Štefan, vlč. g. pl. Csácsics Jožef z Črenovec, Bencak Lujza z Lousville-je, N. N. z Celja, Törnär Ana z Gomilic, Csergöli Petra žena z Satahovec, Horvat Štefan pešak 48. pp., Kosija Tomaž z Trnja, Gabor Štefan z Male Polane, Gomboc Ana z Krajne, N. N. z Beltinec, Žalig Štefan z Trnja, Raščan Štefan z Törnišča, Ferenčak Jožef domobranec 20. dpp., Forjan Geta od Lipe, Brünec Martin z Melinec, Žalig Štefan z Trnja, Maučec Ana, Maučec Bara, Horvat Magda, Glavač Marija z Gančan, Šarjaš Ana z Trnja, N. N. z Törnišča, Kavaš Jürij z Adrijanec, Láposy Jožef z Kroga, Gabor Štefan z M. Polane, Edšidt Štefan z Gederovec, Vogrinčič Leopold z Cankove; Škraban Jožef z S. Bethlehema 25 K., Plej Ivan z Chicage 61 K. 50 f., Maroša Ana z Törnišča 12 K., Cigan Matjaš i pajdaši, pogorski topničarje 11 K. 60 fil., Lazar Miklos z Tropovec 18 K., Kolenko Ivan z Črenovec 25 K., N. N. z Žižkov 30 K.; — po 5 K.: Zver Jožef z Chicage, vlč. g. Kúhar Alojz, pleb. od Neđele, Ciglar Marijanka z Sr. Bistrice, Mekiš Janoš z Nuskove, Ivko Jožef z G. Bistrice, 5. Roža, Plečko Marijanka z Beltinec, Szalai Verona, Kovač Matjaš, Horvat Roza z Črenovec, Varga Ferenc žena z Kroga, Kovač Ana z Garešnice; — Domjan Treza z Sodišinec 10 K. 50 f.; — po 2 K.: Püčko Verona z Csentibe, Bratkovič Ivan z Kroga, Kočar Jožef z Steeltona, N. N. z Sr. Bistrice, Kerec Matjaš z Vidonec, Balažek Jožef z M. Polane, Stanko Martin z Trnja, Kelenc Marija, Kolenko Jožef, Kohék Ignac, Kolarič Kata, Ciglar Magda z D. Bistrice, N. N. z Gomilic, N. N. z lžekovec, Farkas Martin z Csrenovec, Rožman Ivan z Garešnice, Šarjaš Treza z Žižkov, Balažic Matjaš, trenski vojak, Franc Štefan z Csrenovec, Martinec Alojza žena z Satahovec, Lebar Geta z Gomilic, Őtroša Bara z G. Bistrice, Prša Janoš z Žižkov, Hozjan Štefan z M. Polane, Levašič Mihala žena z D. Lendave; — po 8 K.: † Jančarič Jožef, ulanar, dev. tretjerednice z D. Bistrice, Vučko Anton z Sr.

ZMOŽNA GOSPA VOGRŠKA

POBOŽEN MESEČEN LIST.

Vrejüje ga z dovoljenjom visešnje cerkvene oblasti:

KLEKL JOŽEF,

plebanoš na pokoji v Črensovcih. Cserföld, (Zalamegye).

Prihaja vsaki mesec 8. na veseli spomin petdesetletnice, l. 1904. dec. 8. obhajane zavolo razglašenja verske pravice od Marijino-ga nevtepenoga poprietja, šteri den je te pobožen list vogrskim Slovencom kak prvi slovenski list do rok dani.

Svečnica.

V cerkvi Sinka darüvala
 Mati je predraga ...
 V cerkev k nam Ga tüd' poslala
 Vu vozo oltara ...
 Britki meč se te obetao
 Maternomi srci,
 Krüt Herod je te šepetao:
 „Žitek Njem pretrgni!“

Ali On se k Tebi stisno,
 Ga obrano Jožef ...
 * * *
 Tü v oltari bol' Njem bridko,
 Vnogo ma Herodev ...
 — Vaj pa ne ga več na zemlji:
 Oj Marija, Jožef! ...

Srčen.

Maticerkev mora zmagati.

Kak je bilo že v starom zakoni, tak mora biti i v novom. Po dugom preganjanji, trpljenji zmaga mora priti. Zmaga ide zaročnici Jezusovoj, svetoj Matericerkvi. Vstajenja radostna alleluja se je potom zglasila, ka je prenehalo zabijanje cvekov v Gospodovo telo. Prle je to moglo priti. Štiristolet že zabijajo Matercerkev na križ, pokopali so jo milijoni tudi že, ne poznajo je več, ali zdaj je odbila vūra vstajenja, te slišali veselo allelujo.

Pred štiristoletmi so začeli preganjati Matercerkev lastni sinovi, šterim je ona podelila čast mešništva. Luther Martin i drugi, ki so rejeni na njenih stroškah, so se poreberili proti njej, so obleko njeno raztrgali, nešito, setkano obleko Kristušovo, jedino pravo Matercerkev njegovo i so postali sovražniki njeni. Ona je z suznimi očmi gledala štiristolet i zvala milo nazaj na svoja materna naročja. Bogali so jo istina, milijoni. A drugi milijoni so pa še hūjši postanoli i začeli tajiti vse njene drage kinče, celo vero Jezušovo. Teh zgled se je zgrabo tudi katolinčancov i združeno sta obe stranki napadale zaročnico Jezusovo, sveto katoličansko Matercerkev. Vse je bilo dovoljeno i pošteno na sveti, samo življenje po veri Jezusovoj je bilo vsakomi na poti. Je što kradno, se zapojo, nečistivao, dobroga Boga ali njegovo presveto mater preklinjao, so hitro ljudje pozabili, še v greh so njemi nej šteli, če je bio kakši veliki korteš, kakši brbotasti domoljūb. Ali pobožnost kakšega vslūžbenca, vekšega gospoda nikak nej so mogli pozabiti. Den za dnevom so se norčarili po časopisih iz teh. Naj omenimo samo naše domače socialdemokratne grde, zamazane novine »Népszava.« Té so se z vsega poštenoga norčarile. Pokojnoga trononaslednika pobožnost, post so v smeh postavljale i grdile vse tiste, kaj je Kristušovoga.

Pa tak je bilo po vsem sveti. Štiristolet je rasla ta pek-
lenska povoden proti Matericerkvi i narašča še dnes den,
ali vse zaman. Kristušova reč, ka vrata peklena Ma-
terecerkvi ne premorejo, ne minejo nikdar. Skrivno ra-
zodenje nam pravi, ka je zemlja popila tisto povoden,
štero je šatan iz sebe pūsto, da bi se v njej zalejala
Maticerkev. Grešno krv sveta v potokah pijé zdaj žejna
zemlja i jo pila bo, dokeč se ne reši, dokeč ne zmaga
Maticerkev. Gospod Jezus je pravo Savli, poznejšemi sv.
Pavli, kda je šo v Damask krščénike lovit »Zobstom ti
je proti spici brsati.« Tak pravi tūdi zdaj grešnomi sveti.
Zobstom me tajite i preganjate z svojimi hūdobijami, ali
se spokorite ali prejdete.

Kda se je na Švicarskom nevarnost boja protila, je
blaženi Mikloš iz Flūe bojevnike z temi rečmi pomirio:
»Jezuš naj bo naš pozdrav.« Jezus, pravi Bog i pravi člo-
vek naj se spozna, moli, ljūbi, ne de boja reč. Ali daleč
smo jeli ešče od toga? Bogi je vsemogoče. Kak je dober
Bog v šestih dobah vstarjao svet, sedmo pa počivao,
kak je Jezuš v priliki od delavcov goričnih naznano, ka
za povrnenje je več dob, časov, tak smemo se vūpati,
naslanjajoč se na sv. Pismo staroga i novoga zakona,
na izreke svetih dūš, ka pride blaženi čas na svet, v
šterom de Kristus veliko čast meo i njegova presvéta
Mati de se prav srčno častila od milijonov na zemlji.

Jezusovo Srce je to samo nazvestilo, kak smemo
vervati, sv. Gertrudi, bl. Margeti i sestri od Srca Jezu-
sovoga zvanoj v najnovejšem časi. Zakaj zato ne bi meli
vūpanja, ka to prerojenje pride zdaj po toj grozovitnoj
vojski?

Pride blažena doba, Dev. Marija je tūdi to odkrila
pastércoma v Lasalletti. Pride dična doba za Matercer-
kev, vnoqi milijoni postanejo katoličanci, bodo goreči,
sveti dūhovniki, sveti krščéniki, pobūdi se svetost prvih
krščénikov, zapisniki svetnikov do se pá punili, ali prie

more še dosta nedužne krvi, nedužnih súz steči i vnogi moro se v srce biti v strahi i trepeti kak' Kristusá križajoči ž'dovje, zakaj so njihovo krivico nad Njim ponovili.

Pride nova doba. Jezus de meo mnogo obiskovalcov i ne špotlivcov v cerkvi, vnogi do se gostokrat obhajali, deca, mladina, moški i ženske, cvelo de devištvo, pomirjavalo de se z požrtvovalnov ljübeznostjov Jezusovo Srcé, nasledüvalo de se življenje sv. Drüžine, Jezusa, Marije, sv. Jožefa; iz porüšenih cerkva požene novo življenje, novo pokolenje, štero ne de poznalo drügoga kak sta poznala Dev. Marija i sv. Jožef, predraga Jezusa.

I ki z verov gleda ne pa z očmi, veselo ovara, ka je te dobe zarja že počila.

Od ednoga stotnika.

Bilo je hladnoga sprotolešnoga dneva. Automobilje Rdečega križa, štéri so prevažali ranjence, so drdrali po vulicaj galičkoga mesta. «Kam so pa drdrali?... koga so pripelali?... odkod so prišli?...» tak je pozvedavalo radovedno lüstvo, štero se je takšega hipa nabralo zlasti na postajaj, pa je čakalo ranjence, štere so prevažali z bojišča.

Rešilne kočüje so zandrügim bole pogostoma prihajale k bolnišnicam pa so prinašale čonklave junake: eden je meo zvezano roko, drügi glavo, tretji nogo, štrtomi je šla krugla skoz prsi — vsi so junaki, manternicje za domovino. Lübezni puno postopanje skrbnih dvorjenic je lejšalo betežnikom bolečine, je je očrstvilo pa zvrátilo, ka so znova lejko šli nazaj pa žrtvovali svoje življenje za domovino.

Gda so ranjence razdelili po bolnišnicaj, je razišlo radovedno lüstvo; što je šo v te kraj, što v tisti kraj

za svojim delom; nanč je je nej trebelo na to opomnati; zna vsaki v toj krajini, ka takšega hipa na sprotoletje spravljajo z bojišča vnogo vojakov, štere so okūžile bolezni. Paščijo se zato domo veliki pa mali, naj se ne bi prijaio kođa takši nasedlivi beteg.

Z velikov resnostjov so prihajali v večernom mraki automobili tūdi z bojišča od Gorlic. Tej so prinašali najbole pomilūvanja vredne betežnike, ki so oboleli na koleri, tifusi ali na legari; bili so tej betežnicje navekše častniki, ki so bole sprejemlivi za kūžne bolezni kak navadni vojacje. Tej automobilje, šteri so būdili v človeki strah, so drdrali vsi proti vojaškoj bolnišnici za kūžne bolezni. Tá spravljajo žrtve domovine, gde je z malim vūpanjom na ozdravljenje, pa s tem vekšov lūbeznostjov oskrbljavlejo, pa njim dvorijo osebe, štere so se same rade ponūdile v to težavno slūžbo. Te osebe so smilene sestre-redovnice, štere si z velikov požrtovalnostjov prizadevlejo, betežne junake osloboditi smrti, ali njim pa konči lejšati trpljenje.

Med drugimi automobilami je prišeo tūdi posebno čaren; bio je zevsema ločeni od ovih. Ešče osebe, štere so pri njem opravljale slūžbo, so bile oblečene v razkūžene kožnate plašče. Pripelali so v tom automobili stotnika, šteri je meo jako nevaren beteg v črevi, takzvani legar (tifus). V karpatskih bojaj se je mogoio dva tjedna držati v strelskom jarki, šteri je bio vlažen pa seje skoro napuno z vodov, gda se je začno raztaplati sneg. S toga jarka je delio vojakom poveljenja, gda so pa šli na bajonetni napad, te je spadno s konja. Tak je prišeo na rešilno postajo, gde so zdravnicje sprevidli, ka ma nevarno pa neozdravljivo bolezen, štera se zove legar. Poslali so ga zato v vojaško bolnišnico za kūžne bolezni.

Za sprejem toga čarnoga automobila — da so težkejši okūženci na mojo skrb zavūpani — je te prednji zdravnik poslao mene, zato sam se paščila k vratom bol-

nišnice. Odprli so težke dveri na automobili, pa so slugi potegnoli ž njega na enoj nosilnici težko betežnoga stotnika, ki si je težko odihavao, pa je proso, naj bi ga pustili, ka bi si malo počino na hodniki. To želo so siromaki spunili pa so ga djali natla za nekolko minot. Jaz, kak njegova prišestna dvorjenica, sam z velikim sočūtjom ostala pri njem, pokeč so se ovi vsi s strahom odstranili; ešče stremajoče lüstvo se je daleč ognolo, gda je vidilo betežnika.

Pazlivo so ga spravili v sobo, štera njemi je bila odrejena, pa mi je zdravnik naročo, naj posebno skrb mam na njega, pa naj sluga, šteroga so ž njim poslali z bojišča, celo noč ostane pri njem, či bi bilo potrebno. Po dnevi pa naj bom zmirom jaz pri njem, pokeč ga vročnica ali trešlika ne povrže. Danomi poveljenji sam štela zadostiti, zato sam ostala pri tom težkom betežniku. Prvo moje delo je bilo napisati listek, šteri more visiti ober posteले vsakoga betežnika, pa sam že tū mela težave; z ednim krajom zato, ka je stotnik na bojišči, gda je spadno s konja, zgūbo podatke, štere bi mogla na listek napisati, z drugim krajom je pa bio te težki betežnik nečamuren človek, ki je sam pravo, ka smilenke nema rad, zato ka so to po njegovom mnenji ednostranske pa fanatične skažlivke, štere večkrat zavolo kakšega spomenka ali svetopisemske oblūbe ali pa zavolo kakše norske pripovesti napravijo celo svoje življenje, pa žrtvūjejo celo svojo mladost za nindri nikoj, ka včinijo največkrat samo zato, ka odūrjavlejo lūdi, ar so je tak včili od rane mladosti. Bio je zato moj posel pri tom betežnom stotniki jako težaven, to pa nej natelko zavolo njegovoga betega, nego zavolo njegove zakrknjenosti pa sovraštva, štero je kazao proti meni.

Niti ta najpotrebnejša dugovanja sam ga skoro nej vūpala pitati, zato ka sam se bojala, či bi ga šče bole razdražila. Nego naj se zgodi kajšteč, tisto cedilo ali lis-

tek sam mogla napisati, pokeč ne pride zdravnik. Pazljivo sam se zato naslonila k betežnikovo posteli, sam gledala toplomer pa sam ga pitala, kak se kaj počūti. Gđa je odpro oči se je nečamurno obrno v drūgo stran pa je samo telko pravo nemški, ka se mantra. Gospod stotnik — dovolite mi, ka vam popravim postel, ka bote ležej ležali, sam njemi pravila nemški. Niti reči je nej odgovoro, samo je stano, jaz sam njemi pa poslala postel.

Za en časek me je hladno pitao: »Ste mi zmerili vročino?« »Ja« sam odgovorila, nego zapisati sam je nej mogla na listek, zato ka menkajo drūgi podatki. Ne bi rada motila gospoda stotnika za te podatke.

No, kakše podatke pa trebe? — je pitao radoveden.

Samo vojaške podatke gospoda stotnika, ka bi vas mogla zapisati v sprejemni zap.snik, pa ka bi napisala potreben listek za zdravniško preiskavanje, šteri listek more visiti ober vaše postele. To sam njemi pravila pa sam naprej vzela listek, ka bi ga napisala.

»Slobodno pitam, ka vam je ime?«

»Gregor L... stotnik dm. p. št...«

»Narodo se v T... (na Vogrskom) 1880.«

Materin jezik: nemški.

»Ali bo že zadosta?« — je pitao betežnik nepotplivo.

»Včasi, gospod stotnik; zdaj zapišem na drūgoj strani višino trešlike. Pa edno pitanje sam šče nej dopunila.«

»Slobodno pitam, kakše vere ste, gospod stotnik?«

»Te to tūdi trebe?« — se je razdražo betežnik.

»Vej ste znankar katoličan? — sam ga pitala.

»Ne!« — »proteštans sam zdaj!« je odgovoro okorno.

»O, da škoda!« sam si pogučala pa sam obesila ober postele napisani listek pa ga pripravila, ka je bio v redi.

Betežnik me je nečamurno pogledno, zatem se je pa obrno proti steni pa je skoro celi den nika; nej gučao

na mene. Tak je bilo viditi, ka niti moje dvorbe nešče sprijeti, zajo ka njemi je opravlaov vse njegov sluga, ki je komaj zadolo njemi po voli hoditi, teliko je zahtevao od njega. V pozosebnoj hiži je želo meti tri postele: dve za sebe, edno pa za slugo, ki je mogeo zmirom biti pri njem; zato ka je smilenke, zlasti pa mene, nej mogeo viditi.

Jaz sam pa poleg zapovedi ravno tak mogla vršiti svojo službo tüdi pri njem, kak prle, pa v zadnjem časi sam ešče po noči mogla paziti na toga betežnoga stotnika, zato ka se njemi je bolezen shüjšala, jaz sam pa že poznala to bolezen, pa sam zato rada obnašala tüdi ponočno službo. Kak se je čüdivao betežnik, gda me je prvo noč opazo poleg svoje postele, ka me je pred ednim dnevom tak jako razžalo s svojim obnašanjom pa z razžalivimi opazkami. Jaz sam to opazila, zato sam ga pozdravila z navadnov prijaznostjov pa sam se ponüdila, ka bom v noči obnašala pri njem službo.

Te sam zaglednola prvi smeh na njegovih vüstaj... kimao mi je, naj si sedem dol, ka njemi zdaj ne trebe nikaj. Sela sam si k malomi stoliči, šteri je bio raven njegove postele, pa sam začnola pisati pisarniška pisma; med pisanjom sam opazila, ka betežnik zmirom mene ma na skrbi. Nazadnje sam stopila k posteli pa sam ga pitala, zakaj ne spi.

›Zato nej, ka vi tüdi ne spite!‹ je odgovoro. Moja dužnost je, ka zdaj ne smem zaspati, nego morem paziti na gospon stotnika, či bi vam znabiti postalo slabo — sam odgovorila, — nego vi, gospod stotnik, bi pa mogli zdaj spati, zato ka ste betežni!...

›Ne morem spati!‹ je odgovoro.

›Lejko mate trešliko?‹ — Dam vam v mrzloj vodi namočeni ovitek. — Sprijao je brezi reči; tüdi vrastvo sam njemi dala, pa sam zatem pisala dale. On je pa li zmirom gledao, ka pišem, pa je te nazadnje pitao:

Draga sestra, komi pa vi to teliko pišete? Kak dugo sam tü, vi vsigdar samo pišete! Znabiti pišete zalüblena pisma v nočnoj tišini, gda nišče ne vidi? je pitao s mehóm stotnik.

Oh, ka bi pa, Bog me oslobodi! — sam odgovorila — za takše norsko delo niti minote časa ne bi potratila, gospod stotnik! Dosta važnejši pa plemenitejši zroki me silijo k pisanji. Kak jedina madžarska sestra na toj polskoj krajini sam navadna vsa madžarska slüžbena pisanja jaz opravlati, pa da vudne nemam za to časa, zato porabim nočno tišino, naj samo nikaj ne zamüdim.

Te si pa z nikim ne dopišüjete zalüblena pisma, draga sestra, — vej ste šče tak mladi, pa bi mnogo lepih mladih častnikov znali osrečiti, se je šengaro stotnik nadale.

Meni se je to pogovarjanje nikak nej vidilo, pa sam skoro nej znala nikaj odgovarjati. Ne bi rada dala ostroga odgovora, — zato ka me je veselilo, ka sam vidila ednok v dobroj voli stotnika, ka sam držala za dobro znamenje gledoč njegove bolezni. Ne bi ga rada razžalostila, zato sam nakratci odgovorila:

O ja, gospod stotnik, tüdi jaz si dopišüjem z nekim zavüplivo.

S kem pa? — je zvedavao stotnik.

Či želete zvediti, gospod stotnik, vam povem; nego prle mi obečajte, ka ne bote čemerni.

No, dobro je. Čüjmo! — je pravo stotnik.

Znate, gospon stotnik, — sam začnola nadaljavati, — jaz nemam nikoga na tom sveti, nikše posvetno veselje me k nikomi ne veže, samo ednoga mam, k komi se z vüpanjom obračam, k njemi odhaja moj vsaki zdi-haj, ki na širokom sveti vlada, s kem si jaz z največšim zavüpanjom dopišüjem, to je pa sam Jezuš Kristus!

Norost! je pravo stotnik — da samo takšega bedastva ne bi čüo! Oprostite, gospon stotnik, — sam po-

segnola vmes, — vi ste mi obečali, ka ne bote čemerni, či vam ovadim, s kem si dopišujem. Jaz sam vam spunila želo, zato vas prosim, spunite vi tudi vašo oblubo, pa ne bodite čemerni.

Malo časa sva bila tiho; jaz sam pisala dale pa sam skladala gotova pisma na eden kûp. Nazadnje je proso vodo betežnik pa je zatem pitao zaničljivo:

So ta pisma vsa Jezušova?

Osebnost so ne njegova, nego či je vzememo v dūhi vere, potom sam pisala vse njemi, zavolo njega pa na njegovo diko — sam odgovorila odločno.

Povejte mi pa zato li, komi ste pisali? — je zvedavao z radovednostjov betežnik.

Večim sam je pisala — sam odgovorila. To tū je napriliko pisano osrednjoj pisarni Rdečega križa, v njem je naznanjeno, keliko betežnikov smo sprijali v bolnišnico te preminoči tјeden, pa med šterimi se nahajate tudi vi, gospod stotnik. Drūgivi dve pismi sta napisanivi rodite-lom dva mrtviva junaka, v šterih pismaj naznanjamo, ka so njuvi sinovi zgūbili življenje pa se preselili v večnost. To štrto pismo je pa odgovor ednoj materi, štera pozvedavle, kak se počūti njeni ranjeni sin. Samo takša pisma pišem jaz, — sam odgovorila. Betežniki se je povido moj odkriti odgovor, samo edno je nej mogeo zarazmiti, zato je pitao:

Kak pa morejo biti ta slūžbena pisma Jezušova? kaj takšega sam ešče nigdar ne čūo! — se je čemerio stotnik. To so vse samo takši fanatični nūninski izrazi, šteri nikaj ne pomenijo, — je dostavo z zaničljivostjov stotnik pa se je potom obrno k steni, kak či bi šteo spati. — Oprostite mi, gospod stotnik, ka sam vas razdražila. Vi ste zdaj betežni; vej bova si drūgoč gučala od toga. Dobro bo, či bote zdaj spali, zato ka ste zmantrani, — sam pravila pa sam medtem pokrila betežnika.

Pa vam tudi, draga sestra, bi že trebelo spati, pa

ne težko pisati Jezuš, -- je dostavo betežnik. Dobro, vej na mene tudi pride vrsta, ka bom spala, — sam odgovorila. Zatem sam vküp sklala pisma, sam si sela na stolec v koti pa sam začnola moliti rožni venec za toga trdokornoga betežnika, ki je že med tem lepo spao. Tak sam mirno lejko zmolila vse svoje molitvi. Mela sam zdaj priliko zmoliti tudi meddnevne molitve, štere sam zavolo vnogoga dela ne mogla vudne opraviti. Vej je

Sveta meša na bojišči. Služi jo v strelnom jarki **Štoviček** Aleksander, večkrat odlikovani vojni dühovnik 83. pešpolka. — Sliko poslao **Roth** Ludóvik, četovodja, iz Sühoga Vreja.

bar služba pri betežnikaj teliko, kak služiti Bogi, pa dužnosti takše službe so ešče od molitve naprej. — samo ka zato ponoči li jako dobro dene človeki, či tudi te zamüjene molitve more opraviti. Zatem sam šla po sobaj gledat betežnike. Gđa sam to opravila, sam si sela nezaj na prvejše mesto, sam vzela znova čislo v roke, ka

bi do zajtra šče mogla zmoliti eden rožni venec za neverne vojake, ka bi se spreobrnoli. Stotnik se je medtem prebūdo, pa je pali mene gledao, kaj delam; nego nej mi je pravo nikaj do zajtra. Samo gda sam se odpravlala, meje pitao, zakaj sam teliko ružila z verižicov, ka sam jo v rokaj mela? Nakratci sam njemi odgovorila, ka je to ne bila verižica, nego čislo, na štero sam za njega molila Boga. Tak se je vidlo, ka si je nad tem začno premišlavati, ali je pa kralica rožnoga venca poslušnola mojo molitev, zato ka se je od toga časa bole prijazno obnašao. Bolezen njemi je postala od dneva do dneva hūjša, pa je zavolo velike zgūbitve krvi že tak slab postao, ka je skoro ne mogeo sedeti v posteli. Nazadnje je že živo samo z vrastva. Sluga je zmirom bio pri njem; kajšteč sam njemi včinita, z nikim je ne bio več zadovolen.

Njegova nemirna dūša je mela nekšo skrivno želo, štere je ne mogeo povedati. Njegovo nemirovčino je tūdi odzvūna lejko bilo opaziti. Večkrat se je sam s sebov čemerio; vnoči je večkrat obūdo svojega slugo, ka bi ga djao na drūgo postel, — tamodnot pali nazaj, na prvejše mesto. Takšega hipa sam njemi rada pravila:

Gospod stotnik! prošnjo smo vam spunili, kak smo mogli; nego zmislite si, gospod stotnik, ka je vaša dūša tūdi betežna. Lejko pravite z ednim velikim dūševnim vučitelom od sebe: »Nemirna je moja dūša, pa si ne more počinoti, pokeč ne počivle v tebi, o Gospod!« S takšimi i ednakimi stavki sam večkrat napravila na njega vpliv, ka me je bole začno poslušati, pa je bio viditi dosta mirnejši v svojem težavnom stališi.

Nazadnje je nastopila velika sprememba. Stotniki se je bolezen natelko shūjšala, ka so njemi že bili dnevi prešteti. Srce bi njemi ešče bilo srejemlivo za koj dobroga, nego nej je že meo več telovnih moči, ka bi vresničo svoj dober namen. Kak velika bojazen se mi je lo-

tila dūše, gda sam čūla od zdravnika, ka za siromaka stotnika že nega več nikše pomoči, zato ka je že skoro zgūbo vso krv; bolečine smo njemi ešče znali lejšati z mokrimi ovitkami, nego zvrāčiti ga je ne bilo več mogoče.

Z podvojenov gorečnostov sam molila za njegovo spreobrnjenje; či Bog pozove siromaka betežnika s toga sveta, naj vidi njegovo dūšo opravičeno pred sodnim stolom, pa naj ne dopūsti, ka bi se pogūbila dūša tistoga, ki je ne samo življenje darūvao za domovino, nego je po zemelskom trpljenji i betegi tūdi obalo svoje grehe. Pa glejte, Bog je poslūhno mojo molitev.*

Zdravnik je velo, naj sam zmirom pri betežniki, zato ka je mogeo dobiti vsake pol vūre drūgi ovitek, pa či mi je mogoče, naj tūdi vnoči ostanem pri njem pa mam skrb na njega.

Z drage vole sam se ponūdila v to. Moje prvo delo je bilo, ka bi betežnika pomirila, ki je zadnje dni bio jako burlav, pa se je samo na moje lepe reči potišao. Sedela sam poleg postele na stolci, sam mela molitveno knjigo v roki pa sam molila ž nje. Betežnik, kak inda, tak je tūdi zdaj pazo na mene pa me je pitao:

— Draga sestra, dnes nikomi ne bote pisali pisma?

— Ne! — sam odgovorila, zato ka de vūtro nedela pa bom vtegnola tūdi vudne pisati. — Ka pa te zdaj delate? — me je pitao.

— Boga molim, — sam odgovorila.

— Pa v nedelo nemate časa moliti? — me je pitao dale stotnik.

— O ja, gospod stotnik! — sam odgovorila; moliti pa trebe vsaki den, zlasti zdaj v tej usodnih dnevaj. Zdaj sam se pa odločila, ka bom celo noč molila za vas, gospon stotnik, pokeč te vi mirno spali.

Oh, kak bo to dobro, si je pogučao potihoma, medtem se je pa k steni obrno pa je bio genjeni do srca. Jaz sam ga presenečeno gledala, pa se mi je tak vidilo,

kak či bi si brisao oči. Pa resan! Stotnik je jokao!... Vüra milošče je prišla!... Boža milošča je omehčila trdokorno srce tistoga človeka, ki je dozdej zakrknjeno vervao samo v svoje presvetlene posvetne nazore, zdaj ga pa reči edne proste nüne genejo na joč pa pita: »Je ešče vredno Boga moliti za mene, draga sestra?« Kak pa, ka je vredno! — sam odgovorila — gospod stotnik, samo se pomirite, Gospod Bog vas tak pomore, ka bode se čutili tak srečnoga, kak ešče dozdej nigdar ne!

Malo se je zamislo, potom je pa pitao: Draga sestra, povejte mi, ka vas je nadignolo, ka ste si zebrali tak težaven stan? Zlasti ka ste se odločili, ka dvorite najbole nevarnim, okūženim betežnikom? — gda je te težaven posel nej ravno primeren za vaša mlada leta.

Gospod stotnik, — sam odgovorila odločno, — moj stališ je od Boga zadobljena nezgovorna milošča, štero zovemo za miloščo pozvanja. Dvorbo okūženim betežnikom sam pa samo z lübezni do Boga pa do domovine zato sprijela sama rada, pokeč bo boj trpo, naj bi na kūžnih betegaj trpeče junake domovine, či je že ednok ne morem rešiti življenji, te naj njim pomagam pa svojoj dvorbi, potrplivosti, zlasti pa po gorečih molitvaj, ka pridejo z gotovostjov v nebesko domovino.

Oh, kak lepi, kak plemeniti je te stan — je zapomlo betežnik pa je zaspao. Nehala sam ga, ka je počivao z onim močnim prepričanjom, ka sam ga že pridobila, samo je šče trebelo obilno bože milošče, naj bi se zevsema raztopila ledena skorja njegovoga srca. Šče prle, kak sam šla od njegove poste, sam njemi porinola pod zglavnik blagoslovljeno svetinjo, pa sam prosila Devico Marijo, naj njemi sprosi milost, ka se spreobrne. — Čüdno! Zajtra me je stotnik težko čakao, pa gda sam stopila v sobo, je pitao: Jaj, gde ste pa bili tak dugo, draga sestra, že sam vas tak čakao. — Oprosti te, gospod stotnik, dnes zaran ste tak sladko spali, ka sam vas

ne vüjala zbüditi, gda sam šla od vas; bila sam pri meši pa sam Boga molila za vas tüdi.

O sveta meša! — je zdejno betežnik pa si je nekaj pogučao, ka sam ne razumela, zato sam zvedavo gledala njega, on je pa začno praviti: Negda sam jaz tüdi bio pri svetoj meši, draga sestra, samo ka je že to jako dugo bilo, gda sam devet let star bio.

Tak?! — sam ga pitala presenečeno. — O, ve ste pa te vi katoličanec, gospon stotnik, — sam dostavila z veseljom.

Negda sam bio katoličanec, — je odgovoro žalostno.

Gda sam ešče v šolo hodo, sam mogeo hoditi k meši, v mojih mladih letaj sam ešče ministrativao tüdi. Nego sledkar — je pravo žalostno dale — gda sam šole spuno pa sam prišeo k vojakom, sam püsto z misli vse dobre jakosti pa sam se vdao nespametnomi, posvetnomi veselji. Zatem sam se spoznao z lepov mladov deklinov, v šteroj sam želo najti srečo za bodoče dneve, pa sam se natelko zalübo v njo, ka sam si jo vzeo za ženo. Da je pa ona bila lutaranka, sam za njeno volo tüdi jaz stopo na luteransko vero. Od tistoga časa je preteklo že 18 let, pa jaz nemam nikše vere; katoličanskoj sam se odpovedao zavolo zalüblenosti, luteranske sam pa ne poznao. To mi je pripovedavao stotnik jako tužno, pa me je prijao za roko pa proso, naj ostanem ešče malo pri njem, ka bi rad nekaj proso.

Vidila sam, ka njemi je pogovarjanje na težavo, zato sam ga püstila, ka si je malo odpočino; dala sam njemi vrastvo, popravila sam njemi zglavnik, zatem sam si pa sela k njegovoj posteli. On mi nato začne praviti:

Zdaj bi jaz tüdi rad šo k svetoj meši, lüba sestra. Dnes že ne morete, gospon stotnik — sam odgovorila — pri nas je delavne dneve meša ob sedmoj vüri, to je pa za vas jako rano, zato ka ste vi betežni; ve bote sledkar lejko šli k meši, gda bote bole močni.

Kelko vüra pa je zdaj? — je pitao.

Že osem, gospon stotnik. Takšega hipa vojni dühovniki obiskavlejo betežnike v barakaj.

Pa jih sem ne bo? — je pitao radovedno stótник.

Ka bi pa ne bi! Pridejo sem tüdi — sam odgovorila. Gde se nahajajo katoličanci pa pozovejo dühovnika, tá potom radi idejo.

Dugo sva bila tiho. Jaz sam opravlala mala dela v sobi, pa sam že štela oditi, gda mi je stotnik s prosečim glasom začno praviti:

O, prosim vas, draga sestra, bodite tak dobri, pošlite sem tüdi ednoga dühovnika.

Kakšega vam naj pošlem — sam ga pitala — zato ka v barakaj so vsakojačke vere dühovniki.

Znabiti želete, ka bi vam poslala luteranskoga?

Ne! — je skričao zaničljivo; pozovite mi katoličanskoga dühovnika!

Da pa toga ne bote poznali — sam jaz djala, ka bi rada zvedila, či zaistino ma pravi namen — pa te dühovnik je madžar, šteri žmetno guči nemški!

To nikoj ne! Jaz ščem postati katoličan! — je odgovoro stotnik z odločnim glasom.

Kak či bi začüla zvonjenje, gda je stotnik to pravo; tak se mi je vidilo, kak gda se na Veliko soboto znova oglasijo zvonovje pa oznanjüjejo vstanenje pa vüpanje. Betežnik je postao črstvejši pri toj želi, pa ka je že dugo ne mogeo več včiniti v svojoj slabosti, se je zdaj sam zdigno na posteli pa je velo slugi, naj bi šo po katoličanskoga dühovnika.

Kak veliko je bilo moje veselje, ka je Bog poslühno mojo molitev, pa ka je na priprošnje Blažene device Marije spreobrnno toga ubogoga stotnika. — Paščila sam se tüdi jako, ka bi spunila betežniki želo. Pripravila sam ga na zdravniški obisk, pa sam ga medtem pomirila, ka gda

zdravnik odide, včasi pošlem k njemu dühovnika, ki do-
tečas gotovo pride.

Prosim vas, paščite se! — mi je pravo nepotrplivo.
— Katoličanec ščem postati! Zdravnika mi že več ne
trebe! Naj samo pride nebeski zdravnik — je zdihavao
čimdale bole goreče. — Jaz ešče dnes želem postati ka-
toličanec, je ponavlaol.

Kelikokrat sam prišla v sobo, vseli me je pitao, či
že ide dühovnik. Jaz sam ga zmirom tolažila pa njemu
davala vüpanje, naj rekši bo samo potrpliv, ka je že sluga
odišeol po njega, nego barake, gde delüjejo zdaj dühov-
niki, so precej daleč; vej zato, ešče v pravom časi pride
sem dühovnik. — Dotečas ostante pri meni, draga sestra,
— je proso stotnik — pa mi pravite kaj od Boga.

Či bote me poslušali, bom vam rada pravila od Boga,
— sam odgovorila — nego prle dovolite, gospon stot-
nik, ka pripravim vse za sprejem dühovnika. Hitro sam
prinesla štolo, blagoslovlene sveče, blagoslovljeno vedo,
pa sam napravila mali oltar, na njega položila par mo-
žarov rožic, na sredi sam postavila razpetje, štero je be-
težnik gledao z velikov zadovolnostjov pa je pitao: »Jeli
pa, ka pri lepom oltari položim vereizpoved?«

Ešče ne vem, gospon stotnik, — sam odgovorila —
samo ščem vse kredi pripraviti, ka či bo kaj trebelo, ka
bo pri rokaj. Zatem sem si sela k posteli pa sam na
njegovo želo molila kratko jütrašnje molitev, zatem sam
pobüdila vero, vüpanje i lübezen, ka je s sklenjenimi ro-
kami jako verno poslušao. Po molitvi me je jako pog-
ledno, kak či bi mi šteo kaj praviti. Jaz sam to opazila,
zato sam se k njemu naslonila pa sam ga pitala. Ka že-
lete, gospon stotnik?

Draga sestra — je pravo — ne bodite čemerni na
mene, ka sam bio tak nečamuren proti vam... nego...
tü njemu je reč zabegnola. Oh, zakaj bi pa bila jaz če-
merna — sam nadaljavala — vej mé ne smemo biti če-

merne, gospod stotnik!... Jaz sam že vse pozabila, pa nikaj več ne pomlim. Pa tudi — sam ešče dostavila — vi ste betežni, razburlivi, gospon stotnik, zato vam zdaj človek nikaj ne sme zameriti. Vervlite mi, jaz sam vam včasih s srca odpustila pa sam molila za vašo drago dušo!

Oh, Bog vam lepo plati... je pravo do srca genjeni; zatem je pa dostavo: Jaz sam dozdej držao smilenke za enostranske, fanatične skažlivke; štere drugo ne vejo, kak samo moliti; nego zdaj vidim, ka so nūne najlūbše bože izvoljenke, štere ne molijo samo, nego opravljajo nadčloveška dela: to je, ka pridobivajo duše za nebesa. Vi, draga sestra, ste oslobodili tudi mojo dušo po svojoj plemenitoj požrtovalnosti pa po gorečih molitvaj; sprejmite zato mojo najvekšo zahvalo, Bog vam vse lepo plati. Znabiti bi se naveke pogūbo, či me Bog ne bi pripelo na to mesto.

Zaistino, gospod stotnik! — sam nadaljavala — bože poti so nepreračunlive: Vas je zato pripelo sem, ka bi se sprebrnoli. Prle vas je obiskao z nevolami, poslaovam je trpljenje, beteg; zlasti te kūžen beteg je bio sredstvo v božih rokaj, ka vas je, gospon stotnik, pripelo nazaj na pravo pot.

Prav mate, draga sestra, zdaj vidim, ka so istinske vaše reči — je pravo z veseljom — za mene je te boj jako hasnoviten duševni boj, zato ka sam se dozdej vsigdar mogeo boriti sam s sebov pa sam se gledoč duše ne mogeo odločiti. Jako me je bolelo, ka sam se svojoj svetoj veri odpovedao samo zavolo nasladnosti, zavolo domišlenoga posvetnoga veselja; pa to moje djanje mi je obrodilo samo trnje pa nemirovčino. Zdej je ta velika svetovna vojna tudi mene pozvala na bojišče, gde sam sprva zdrav dosegnolepe zmage s svojimi četami nad sovražnikom, zavolo šterih zmag sam dobo eta odlikovanja. Medtem je vzeo z omareka križece pa kolajne pa je pravo: — Poglednite, sestra, to sam si zaslužo. V

šestih bitkaj sam dosegno zmago, pokeč sam v bitki pri Gorlicaj ne spadno v te beteg pa sam tak prišeo sem, gde naj bi prišeo zevsema na nikoj. — O, ka bi pa vi prišli tū na nikoj, gospon stotnik, — sam nadaljavala — tū dosegnete ravno to najvekšo zmago, za štero vas čaka najlepše odlikovanje: sveti križ prave vere, šteroga bote, gospon stotnik, kak večno znamenje vsigdar nosili s svojoj dūši!

Oh ja, draga sestra! — si je zdejno do srca genjeni betežnik.

Nego zdaj bodite tak dobri, gospon stotnik, pa počivlite — sam ga prosila — jaz bom šla gledat, či že dūhovnik prihaja.

O, dobro bo, dobro bo, — si je pogučao betežnik. Zatam sam ga samoga pūstila za nekolko časa, ka bi Boga molo... pa je resan molo...

Ob devetih je bio zdravnikov obisk, zatam je pa prišeo tūdi vojni dūhovnik, šteroga je z nepotrplivim veseljom čakao betežnik.

Bog vas je prinešo, častiti gospod, že tak dugo sam vas čakao! — je pravo betežnik z veseljom proti dūhovniki, gda sam ga pripelala v sobo.

Prišeo sam na vaše povabilo, gospon stotnik — je pravo dūhovnik — ka želete?

Katoličanec ščem postati! — je odgovoro stotnik.

Te ste pa ne katoličanec, gospon stotnik? — ga je pitao dūhovnik presenečeno.

Dozdaj sam bio luteran — je pravo betežnik — samo ka znova ščem nazaj stopiti v katoličansko vero. Ešče dnes želem postati katoličanec.

Te ste pa vi bili že katoličanec? — je zvedavao dūhovnik dale, pa njemi je stotnik nato povedao zgodbo svojega življenja. Tak sta duže časa ostala sama, jaz sam pa v tistom časi molila za stotnika v drūgoj hiži.

Nazadnje me je pozvao dūhovnik, mi je povedao

betežnikovo želo pa me je proso, naj pozovem dva svedoka, ka bota nazoči pri spreobrnjenji, zato ka je to tak važen stopaj, ka je ne zadosta samo z rečjov obečati, nego tūdi pred svedokami se more potrditi. Ćda sta prišla svedoka, se je stotnik sam zdigno iz posteli pa je slovesno odkrio svojo želo :

Pred vami, častiti gospod dūhovnik, draga sestra pa svedoka, izjavim, ka v svojoj voli pa s pravoga prepričanja želem stopiti nazaj v katoličansko vero, štero sam zavolo posvetnih dobičkov zavrgeo. Postavna opravila včinim sam, či ozdravim. Bog me naj tak pomaga!

Zatem si je zapisao dūhovnik imena svedokov v malo knjigico, pa je začno opravlati cerkveni obred: velo je betežniki, naj glasno moli vero božo; zatem ga je z lepimi rečmi opominao, naj bo stanoviten, pa ga je pripravo na sveto prečiščavanje.

Kak veliko veselje se je naselilo zdaj v to tužno sobico, štera je postavljena za okūžene betežnike. Bar so že zdravnicje nej meli vūpanja na ozdravljenje toga betežnika — pa boža milošča njemi je zato li dala te-liko moči, ka si je zvrāčo dūšo. — Tak je bilo viditi, ka je za sprejem teh trojih svestev nazaj dobo potrebne telovne moči, čiravno ka je že ovači bio blūzi pri smrti; ves te čas je bio pri zavesti pa trešlika se njemi je tūdi nižala.

Nazadnje je prišla vrsta na oltarsko svestvo kak na sveto popotnico, štero je betežnik sprijao med poldnevom z velikov gorečnostjov.

Zatem njemi je dao dūhovnik tūdi svestvo slednjega mazanja, pa se je betežnik očiščeni zahvaljūvao vrlomi vojnomi dūhovniki za milosti, štere je zadobo v tak obilnoj meri; samo edno želo je šče meo.

Proso je dūhovnika, naj ga pohodi večkrat, pokeč bo v življenji, pa ga je proso molitveno knjigo, či bi se njemi pamet raztrosila v molitvi, ka bi si potom knjige

dao četiti pa naprej moliti, ka bi se tak znova zdrüžo z Bogom.

Žele so se njemi vse spunile. Jaz sam bila tak srečna, ka sam zmirom bila poleg njega pa sam bila nazoči tüdi pri njegovoj smrti. — Po sprejemi svestev se je nad betežnikom vršila velika sprememba. Kak či bi ga što zameno; tak je bio potrplivi, tihi, vrli pa pobožen, pa se je na vsem jako lepo zahvalo. Bar njemi je moč pešala, je zato bio zmirom pri črstvoj pameti; večkrat me je proso, naj njemi kaj molim naprej, ka njemi zdrüži pamet z Bogom, zato ka pogostoma postane raztrešeni. Takšega hipa je navadno pravo:

— Zdaj sam zevsema pomirjeni, draga sestra!

Na spomin so mi prišle lepe reči, štere ste mi pravili od düševnoga vučitelja, gda sam bio znemirjeni.

Jeli pa, ka so se te po pravici na vas nanašale reči sv. Augoština — sam njemi pravila — »Nemirna je moja düša, pa nema pokoja, pokeč ne počivle v tebi, oh Gospod.«

Ravno tak se godi zdaj tüdi meni — je djao betežnik — zdaj si počine moja düša v Gospodi.

Tak je preteklo par dnevvov. Medtem je postao betežnik zevsema oslableni, moči so ga povrgle. Kak či bi čakao sobotni den, den Device Marije. V petek noč sam pri njem verestüvala, gda je jako lepo vzeo slovo od mene, se mi je zahvalo za težavno dvorbo pa mi je obečo, ka mi v kratkom časi vse nazaj povrne, naj ga samo prosim kajšteč, on bo se molo za mene pri Bogi, k šteromi sam ga jaz pripelala po tak velikoj i stanovitnoj nesebičnosti i požrtovalnosti.

Zajtra je zdravnik pravo, ka se njemi približavle smrt, betežnik je postao nezavesten; že je ne več gučao, oči so njemi otemnele, odihavanje je postanjüvalo težko, pokeč je nazadnje ne zevsema henjalo, pa je betežnik zas-

pao, lepo, mirno, pa se je prebūdo v nebēsaj, kam je njegova očiščena dūša tak jako Źelela priti.

Tak je dokončao eden junak te svetovne vojne svoje življenje: dober boj je bojūvao; svojo pot je zvršo, pa je nazadnje po pravom spreobrnjeni zadobo korono zveličanja.

„H.“

„Oča nebeski je jagode vsado,
Źlathno jih dišati on je navado.
Naj bi vučile nas, Njega ljubiti,
Naj bi nas vabile, Boga hvaliti.“

„Jaz Źčem biti, pravi eden misijonar, košnato drevo, Źtero drŹi senco na pot, vetriček, Źteri hladi vročo dolino, cvet, skrit med travov, pesem pličic, Źtere razveseljavajo potnike.

„Brat moj, gda idem mimo tebe, te ljubim in te nikaj ne terjam. Vzemi si senco dreva, hlad vetra, diš cveta, pesem ptičic. Bog ti da vse to: vzemi si, idi srečno in zadovoljno, samo Bogi daj hvalo.“

Vzemi in si nabiraj one iz teh jagod, Źtere se ti bole dopadnejo, Źtere so slajše za tvojo dūšo. Te jagode

majo v sebi čudodelno moč. One tolažijo žalostne, razsvetljujejo bogaboječe, karajo grešnike, batrivajo opešane na poti popolnosti. Poskusi to moč, premišlavli nad njov in Bogi daj hvalo.

*

»Gda si premišlavlem, koliko milosti sam dobo od Boga po prošnji D. Marije, se mi tak vidi, kak či bi jaz bio takša kapelica, v šteroj visi mnogo podobic, kepov, src in drugih znamenj v zahvalo, s temi rečmi. *Po milosti zadoblene od Marije.*

Zaistino sam tista kapelica; v meni se nikaj ne najde, na koj se ne bi moglo napisati: *Milost zadobljena od Marije.*

Ta moč, štero mam, ta obleka, štero nosim, to delovanje v zveličanje dūš: so milosti prijete od Marije.

Te dobre reči na jeziki, ta močna vola, štera me krepi, pobožni čüti srca: so milosti prijete od Marije.

Čtite na mojem čeli, čtite v mojem srci, čtite v mojoj dūši, povsod vidite napisano: milost prijeta od Marije.

Bodi zato vsikdar pohvalena in pozdravljena moja dobra Gospa, dovoli mi, da Ti za vse te dari povém: Hvala! (Sv. Leonardo da Porto Maurizio.)

Tüdi jaz, moja dobra nebeska Mati, se ti mam zahvaliti za neštevilne milosti. Hvala! Ne, to je premalo, to je samo reč, več ti, ščem dati. Tebi se posvetim, Tebi dam svoje srce, žele in misli, veselje in trpljenje, bolezen in zdravje, vsega se ti darüjem. Vodi moje stopaje, briši moje suzé, süši moj znoj.

*

Lübezen vse verje. Te reči so prikopile iz srca apoštola, ki je meo tak močno vero kak velika je bila njegova lübezen. To je bio sv. Pavel.

Njegova lübezen je objemala celi svet, njegova vera je ne poznala meje. Podobna je bila gorčičnomi zrni: takša je bila, da je lahko pravila bregi: *Idi tü odnet ta, in breg se preseli, ar ki ma močno vero, on je zmožen vse včiniti.* (Mat. 17—19.)

Peklenski viher divja, krv mučenikov napaja grešno zemlo, tak se vidi, ka tisto zrnce, štero je Jezus vrgeo na neobdelane grüde, bo v kratkom zadüšeno. Ne! Krv mučenikov je bila seme za nove krščenike.

Sv. Pavel je verovao, vsi apostolje so verovali v skrivnoj moči onoga zrnca. Pa kak ne bi verovali, ve so od Jezusa čüli.

*

Sv. Peter stoji pred rimskimi vrati. Pognjen s ponošenov oblekov, s prašnatov obüteljov, ves trüden in zmatrani mirno gleda večno mesto, Rim. Celo njegovo obnašanje kaže izredno veliko vero. Notri v Rim more iti. Nikše bogastvo, ne slava, ne čast ga naprej ne naznani v gizdavom mesti; pa kaj zato? V srci ma jakost, štera je plamen v njegovih prsah, ogenj v vüstah, blisk v očeh: to je vera, vužgana od lübezni; s tov verov oblada svet.

Kak mali in slabi v veri smo mi pred onimi časi.

*

Svetniki so hodili po stopinjah Apostolov. Sv. Gregor čüdodelnik prenese s svojov molitvov breg, šteri njemi je bio na poti, da ne mogeo cerkvi zidati. Eden drügi svetnik, razdrapan in bičan od krivovercov, prst namoči v krv in piše v prah to: *Verjem.*

Verjem. Kak velika reč! Svetniki so jo vsikdar ponavljali.

Verjem, so pravili v trplenji, verjem ka bo zmaga moja, ar se sam Jezus vojsküje za mene.

Verjem, so ponavljali v poskušnjah; verjem, ka mi Bog da moč, da vse premagam.

Verjem, se je glasilo z njih v težavah; verjem, ka mi boža milost pomore.

Verjem, so v srci mislili, gda se je vüpanje v zmago razkadilo, verjem, ka me Bog ne zavrže.

O lepa, nemrtelna, blažilna vera!

Bistrice; po 1 K.: Kovač Štefan, Kovač Peter z Csrensovec, Huszár Ferenc z Kroga, Špilak Kata z Brezovice, Kolarič Martin, Horvat Marko, Kolarič Martin z Trnja, Gabor Magda z Bednjaja, Kranjec Kata, Raduha Kata, Kreslin Marija, Kohek Ana z Hotize, Kuhar Rozalija z Martinje, Žabot Marijanka, Lonc Marija z D. Bistrice, Raduha Kata z Adrijanec, Horvat Rozalija z Dugoveških gor, Števanec Mihal z Petanec, Lebar Štefan z Csentibe, Halász Ana z Pristave, Donoša Jožefa žena z Norsinec, Huszár Ferenc, Gombosy Ferenc žena z Kroga, Tkalec Jožef z G. Bistrice, Balažek Jožef z M. Polane, Horvat Ferenc z Kúkečkoga, Škafar Ana z Bratonec, Csernela Matjaša žena z Filovec, Horvat Ferenc z Tropovec, Škafar Mihal z Beltinec; — po 4 K.: Copot Kata z Adrijanec, Djura Jožef z D. Bistrice, Škafar Ana z Žižkov, Raj Štefan z G. Bistrice, 111. Roža z Odranec, edna mati z Ižekovec; po 3 K.: Kozar Jürj z Martinja, 15. Roža z D. Bistrice, Rožman Mila, Prša Štefan z Žižkov, Lukač Antona žena z Bakovec; — po 6 K.: † Szabó Bára z Hotize, Rantoša Peter z Bakovec, Ivanič Magda z Filovec; po 1 K. 20 l.: N. N. z Petanec, Špilak Bara z Brezovice, Ūtroša Marija z Csrensovec; Rože z Csrensovec 4 K. 23 f.; interes 84 fil., Ferčak Pavel z Gomilic 1 K. 40 l.; po 50 fil.: Orehovec Števan z Ritkarovec, Balažic Janoša žena, Horvat Kata z Hotize; z Brezovice: Raščan Bara 40 l., Tratnjek Kata 60 l., Šömen Verona 60 l.; z Csrensovec: Matjaž Roza, Zsoldos Verona, Kelenc Kata, Horvat Magda z Trnja, vsaka 1 K. 36 l., Gerič Bara z Törnišča 80 l. **Vküp 6556 K. 19 f.**

Stroški.

Poština 6 K. 82 f., dača l. 1915. 49 K. 08 f., cigel za peč 8 K., rata duga v Szombathelysko posojilnico 539.56, duga plačanoga 6828 K. 82 l., na štemplne v hranilnico 20 K., dohodek g. školnika i maloga župana 10 K. 42 f., interes 40 K. — **Vküp 7502 K. 70 fil.** — Duga še tak je 946 K. 51 fil.

Jezus, Marija, Jožef naj povrneta darovnikom vsaki filer na tom sveti z ljubeznostjov do Boga, na drugom pa z prevelikov nebeskov plačov. Za darovnike se opravlja tak žive kak pokojne vsaki mesec edna sv. meša i vnogo molitvi. — *Vrednik.*

II. Na tretji red sv. Franciška l. 1916.

Po 1 K.: Sobočan Jožef z Hotize, tretjeredniki z Törnišča, Horvat Ožebeta, Horvat Marko z Trnja, Fotinec Ana, Kolar Kata z Žižkov, Nežič Kata z V. Polane, N. N., Tkalec Kata z D. Bistrice, Smodiš Marija z Adrijanec, Špiclin Klara, Tompa Ana z Csrensovec, Žerdin Kata z Brezovice, Tkalec Kata z G. Bistrice, Plej Kata, Kocet Marija z Csrensovec, Žižek Verona z Žižkov, Mlinarič Marija z Gomilic, Škerget Magda, Krampač Martin, Bežek Ana z Žižkov, Horvat Treza z Csrensovec, Šabotin Ana z Belti-

nec, Hanc Marija z Trnja; Šomen Bara, Cigan Bara z Žižkov, Tompa Ana z Csrensovec, Žabot Kata, Balažič Kata z D. Bistrice; po 2 K.: Horvat Ana, Žerdin Jožef z Žižkov, dev. tretjired, Knaus Agota z Beltinec; z Žižkov: Horvath Bara, Koštric Jožef, Fratar Kata, Prša Janoš; z Csrensovec: Szalai Verona, Hajdinjak Geta, Raj Roza; z G. Bistrice: Tkalec Jožef, Tkalec Marija, Tkalec Kata; Žabot Kata z D. Bistrice, Žalig Štefan z Trnja, Maček Ivan od Sv. Jürja, Tivadar Kata z V. Polane; po 4 K.: Utroša Bara z G. Bistrice, Lonec Marija z D. Bistrice, Smodiš Marija z Adrianec, Knaus Ed. žena z Beltinec, dev. tretjeredniki, z Brezovice tretjired; po 10 K.: Puhan Marija z Filovec, Kreslin Ana z D. Bistrice, Mekiš Janoš z Nuskove, Korošec Jürij z Ritkarovec, Žalig Štefan z Trnja, Ferencak Jožef domobranec 20. pp., Hozjan Ivan topničar; po 20 K.: Baligač Marija z Beltinec, Koren Ana z D. Bistrice, Edsidd Jožef pešak 26. pp.; po 5 K.: Kühar Ferenc z Bakovec, Edna ženska z Nedelice, tretjeredniki z D. Lendave; Komin Treza z Šulinec 2 K. 20 f., Fratar Kata z Žižkov 4 K. 44 f.; N. N. z Beltinec 50 K.; Štimec Jürij z Sr. Bistrice 25 K., Kolar Kata z Žižkov 1 K. 40 f.; tretjired z Žižkov 37 K. 68 f., z V. Polane 20 K. 60 f., z Odranec 3 K., z Törnischea 15 K. 70 f., z Trnja 25 K. 70 f., od Lipe 17 K. 30 f., z Nedelice 10 K. 40 f., z Gomilic 13 K. 84 f., z Sv. Bistrice 12 K., z D. Bistrice 25 K. 80 f.; v filerah: Rezonja Magda z Žižkov 40, lani ostalo 41, Horvat Ivan 20, Ščrnjavic Marija z D. Bistrice 40, Špilak Ana z V. Polane 20, Horvat Marija z Bakovec 40, Hozjan Marko z Trnja 60, Prša Marija z Žižkov 40, Novak Ivan z Sr. Bistrice 60, Rajtar Kata z Gomilic 40, Gjörek Marija z D. Bistrice 40, Plej Bara z G. Bistrice 20, Litar Kata z D. Bistrice 60, Bogdan Bara z Žižkov 140, Špolar Ana 40, Smej Orša z Adrianec 60, Hozjan Ana z M. Polane 80, Špilak Marija z Trnja 20, 2 ženski z Žižkov 40, Graj Lena z Csrensovec 40, Bohneć Ana z Csentibe, Püčko Magda z Törnischea 60 fil. **Vküp 514 K. 47 fil.**

Stroški.

Bela mešna oprava 60 K.; na družbo sv. Mohora 2 K. 60 f., slepim 10 K., sirotam 50 K., pozlačenje patene 20 K. 82 fil., Salezijancom 30 K.; na hostije, posvet, pranje domaće cerkve 200 K., „Cvetje“ na l. 1917. 72 K., na samostan i cerkev sv. Družine za l. 1917. 30 K., na podporo M. Lista i Novin 30 K. **Vküp 505 K. 42 fil.** — Čistoga ostalo na leto 1917. 9 K. 05 fil. — Bog plati vsem jezerokrat! — Vsem darovnikom daj sv. Frančišek svojega spokornoga duha!

**Voditeljstvo tretjeredniške podržnice
v Csrensovcib.**